

Reuerendissimo in xpo patri ac Bno. Antonio Lotareno nobili veneto ordinis canonicorum regularium congreg. Scti Saluatoris: diuina dispo. Patriarche veneto. Frater Bartholomeus de spina pisanus ordinis lectorum minimus. Felicitate.

Uenerim presul amplissime non modica animi perturbatione occasione cuiusdam quoniam nup in luce edite Reuerendissime matris tuae. D. incurrisse: cuius oppositus eius quod in cathedrali tua ecclesia iuxta pontificalis eiusdem rubricas circa collationes ordinum fieri consuevit: in questione illa sciendum asseritur: decreui prout Reuerendissimam. D. L. peroptare sciteba: veritati huic inquirende accuratius secundum ingenium mei vires intendere. Quam (vt ex timo) assequutus. E. R. D. Tue cui vt morere gerere: audacius forte quam infirmitas mea deposceret multo: sapientium iudicia me exposui. eandem veritatem assero dedoque in quoniam subscripta: que talis est.

Ueris Utrum in collatione sacrorum ordinum necessario requiratur simultaneus contactus instrumentorum cum prolatione verborum forme: ita quod si ante vel post prolationem verborum forme: principale instrumentum ordinis ab episcopo oblatum tangatur seu accipiatur ab ordinando: nihil penitus fiat: nec ordinandum characterem aut ordinem suscipiat. Et vt quod predicta si multas contactus sit necessaria. Quod quidem persuadetur tripliciter. Et primo sic.

Sicut se habet materia et forma rerum malium: in necessario concursu ad constitutionem earum: ita se habet materia et forma sacramenti in necessario concursu ad esse et fieri ipsius sacri. Prout magister sententiarum in quarto. d. prima. et per doctores ibi: et precipue per sanctum Thomam quod prima. ar. tertio quod materia et forma dominum in sacramentis ad aliqualem similitudinem materie et forme in rebus malibus. Propter quod magister sententiarum ubi supra: sequens Ugonem de secundo Victorie dicit: quod duo sunt in quibus sacramentum consistit. Verba et res. Verba: vt invocatio trinitatis. Res: vt aqua: oleum. et huiusmodi. Sanctus Thomas. at ubi supra dicit quod quod virtus candidi est in rebus ex verbis significatis: id verba sunt formalia: et res materiales: per modum quo esse completiuum: forma oratio. Et tertia parte. q. 60. art. 6. dicit quod res sensibiles sunt materia sacri: verba autem vt forma. Et q. 90. ar. secundo idem ex parte ponit dicens quod quodlibet sacramentum distinguitur in materiam et formam si cut in presens entia. Unde ex his sequitur propositum: quod vt secundum quod materia et forma concurrunt in rebus malibus ad constituendam eorum essentiam: ita materia et forma sacrorum concurrunt ad essentiam sacri. Sed in rebus malibus non fit aliquid vni ex materia et forma nisi quod primum simul sunt et vniuntur ad iunctum. Ergo nec forma verborum erit causa sacri ordinis nisi simul concurrat et materia. Talis autem materia in sacro ordinis est instrumentum quod ex institutione dicitur adhiberi ad usum potestatis circa principale ipsius ordinis actum. Et predictus concursus siue ipsa vniio talis materiae cum predicta forma ad calitatem predicti ordinis requisita: non potest fieri nisi per predictum corporalem contactum: vt obseruat catholica ecclesia. Ergo sequitur quod talia istra tam

gi ab ordinando in eodem tempore quo Episcopus conferens ordinem verba forme profert sit de necessitate sacri ordinis. Secundo persuadetur idem sic.

Sicut se habet causa efficiens tam instrumentalis quam principalis et sui catus in rebus tam naturalibus quam artificialibus: ita se debet habere adiuuante efficiens cause sacrorum ad ipsa sacra. Sed causa efficiens et catus naturalis et est in artificialibus sunt simul: mouens. n. et motus sunt simul vt dicitur in septimo. phi. quod intelligendum est non solum loco: sed tempore. ergo oportet quod hoc idem in sacramentis reperiat. In sacris autem verba ipsa formalia non solum sunt signa sed causa efficiens saltem instrumentalis ipsius rei sacre. vt 3. 1. 2. b. quarto. d. prima. q. prima. ar. 4. hinc nomen prima: et di. tercia. q. prima. ar. secundo: quod istuc. prima: ad secundum: et alibi pluries. Et in sacramento ordinis si sperant ab ordinante super ordinando cum debita intentione: sunt causa characteris: ergo dum profertur predicta verba: oportet quod simul sit et character: saltem in ultimo instanti prolationis verborum. Sed character imprimitur in ipso actu principalis instrumenti: quod ordinatur ad principale talis ordinis actum: vt oes nunc concedunt: et habetur scriptum a Diuino Thoma. quarto. d. 24. q. 2. ar. 3. dicente quod quod principalis actus sacerdotis est consecrare corpus et sanguinem christi: id in ipsa datione calicis preparati sub determinata forma verborum character sacerdotis imprimitur. ergo et pariter in omnibus alijs ordinibus ante vel post predictum contactum prolata verba forme nihil efficiunt.

Tertio persuadetur idem sic. Sicut verba forme indicatiui modi exigunt veritatem vt id verum sit vel non sit: fiat vel non fiat: quod per ipsa verba esse vel non esse significat: et per congnoscitur tempore putato perituro vel futuro aut presentis: ad hoc quod concurrant ad eandem sacramentum seu re sacramenti: ita que imperatio modo profertur exigunt efficaciam vt vis cui imperatur faciat vel non faciat id quod ei imperatur: et pro tempore congnoscitur in modo imperatio. Idem. n. verbum presentis temporis imperatiui modi non differt a seipso dum est presentis temporis imperatiui modi: non differt in qua in significato: nec in tempore congnoscitur: sed tamen in modo significandi: vt videtur. Sic est quod tempus presentis per verbum imperatiui modi congnoscitur: et ad veritatem orationis imperatiue concurrere: est scilicet tempus prolationis verborum. Si. n. non habeo actum amoris dum profero hec verba. ego amo. falsa est oratio: quod tunc quod paulo ante vel post habeam illud. Ergo pariter modo tempus presentis per verbum imperatiui modi congnoscitur: et ad efficaciam imperatiue orationis requisitus: est tempus scilicet: prolationis verborum illorum: ita quod si ante vel post tale prolationem fiat exequutio imperii: nulla efficaciam ad modum imperatiui requisitas oratio illa habebit. quia tamen efficaciam spiritus sanctus perigit in forma sacramentorum imperatiui modi: sicut supponit veritatem in formis imperatiui modi ad hoc quod predictis formis utat vt causis instrumentalibus sacramentorum. Sic est quod verba forme ordinis exprimitur imperium quo iubet ordinando ab Episcopo vt hac vel illa potestate in tempore presentis accipiat: quod spiritualis acceptio significat per corporalem instrumenti acceptio nem. Ergo ad hoc quod talia verba sint efficaciam: et propter causam character ordinis: erigitur vt simul tempore dum profertur verba: ordinandus accipiat instrumenta: quod sine tactu corporali fieri non potest. ergo et. Sed ad hoc forte dicere quod tempus presentis imperatiui potestatem imperatiua oratione non debeat limitari ad mensuram prolationis eius scilicet: sed ampliandum esse iuxta intentionem ordinantis ad tempus primum quousque omnes ordinandi qui in conspectu eius sunt tetigerint instrumentum quod eis Episcopus porrigit. Sed contra. Id quod secundum se est certum et determinatum

2 400 40 Balthus MADE IN SPAIN

Reuerēdissimo in xpo patri ac Dño. D. Antonio Cōtareno nobili veneto or-
dinis canonicorū regulariū congreg. sc̄i
Saluatoris: diuina dispōne Patriarche
veneto. Frater Bartholome⁹ de spina
pisan⁹ or. pdi. lectorū minim⁹. Felicitatē.

Us nouerim presul amplissime non mo-
dicā animi p̄turbationē occasiōe cuius
dā q̄ōnis nup̄ in lucē edite Reuerēdissi-
mā tuā. D. incurrisse: dū oppositus eius
q̄s in cathedrā tua ecclesia iuxta pon-
tificialis eius dē rubricas circa collationes ordinū
fieri cōstueuit: in questione illa sciendum asseritur:
decreui prout Reuerēdissimam. D. T. peroptare
sciebā: veritati huic inquirende accuratius secun-
dum ingenioli mei vires intendere. Quam (vt ex-
timo) assequutus. E. R. D. Tue cui vt morē gereres:
audacius forte q̄ infirmitas mea deposceret mul-
to: v̄ sapientū iudicij me exposui: eandē veritatem
offero dedoq̄ in q̄ōne subscripta: que talis est.

Clericū Utrū in collatiōe sa-
croꝝ ordinū necessario req̄-
rat simultaneus contactus
instrōꝝ cū prolotione ver-
borū forme: ita q̄ si ante vel
post plationē: verbōꝝ for-
me: p̄cipale instrū ordinis
ab ep̄o oblatū: tangatur seu
accipiatur ab ordinādo: nil
penitus fiat: nec ordinand⁹
characterē aut ordinē suscipiat. Et v̄ q̄ predicta si
multas contactus sit necessaria. Q̄s quidem p̄sua-
detur tripl̄. Et primo sic.

Sicut se h̄s mā z forma rerū: mālium. in necessa-
rio cōcursu ad cōstitutionē earū: ita se h̄s materia
z forma sacramenti in necessario concursu ad esse z
fieri ipsius sacri. P̄. n. p. Magr̄ sniarū: in q̄rto. d.
p̄ia: et p̄ doctores ibi: z p̄cipue p̄ sanctū Thomā
q. p̄ia. ar. tertio q̄ mā z forma d̄r in sacramētis ad
aliquale sitūdinē materie z forme in rebus māli-
bus. Propter q̄s Magr̄ sniarū vbi supra: sequens
Ugonem de sc̄o Uictore dicit: q̄ duo sunt in gbus
sac̄m cōstitit. Verba z res. Verba: vt inuocatio tri-
nitatis. Res: vt aqua: oleū. z h̄mōi. Sanct⁹ Tho. at
vbi supra dicit q̄ q̄ virt⁹ cāndi est in reb⁹ ex verbis
significātibus: iō verba sunt formalia: z res māles: p̄
modū quo oē cōpletiū: forma d̄r. Et tertia parte. q.
60. art. 6. dicit q̄ res sensibiles sunt mā sacri: verba
aut vt forma. Et. q. 90. ar. secūdo idē exp̄sē ponit di-
cens q̄ q̄libet sac̄m distinguit in mā z formā: si
cut in p̄tes eēntie. Ūxer bis sequitur p̄positū: q̄ v̄ se-
cundū q̄ mā z forma p̄currūt in rebus mālibus ad
cōstituendā eoz essentiā: ita mā z forma sac̄orū cō-
currūt ad eēntiā sacri. Sed in rebus mālibus nō fit
aliquid vnū ex mā z forma nisi q̄p̄imum simul sunt z
vniunt ad iūicē. Ergo nec forma verbōꝝ erit causa
sacri ordinis nisi simul cōcurrat z mā. Talis at mā
in sacro ordinis est instrū q̄s ex institutione dia ad-
hibet ad vsum p̄tatis circa p̄cipalē ipsius ordinis
actū. Et predictus cōcursus siue ipsa vnio talis māe
cū p̄dicta forma ad cālitatē p̄dicti ordinis regitā:
nō p̄t fieri nisi p̄ predictū cōpalē cōtactū: vt obser-
uat catholica ecclesia. Ergo sequit q̄ talia instrū tā

gi ab ordinando in eodē tpe quo Ep̄s cōferens ordi-
nē verba forme p̄fert sit de necessitate sacri ordinis.
Secūdo persuadetur idē sic.

Sicut se h̄s cā efficiēs tā instrūtalīs q̄ p̄cipa-
lis z suū cātū in reb⁹ tā. nālibus q̄ artificialib⁹ ita
se debēt h̄ere ad iūicē efficiētes: ac sac̄orū ad ipsa
sac̄a. S̄ cā efficiēs z cātū nālib⁹ z et in artificia
lib⁹ sunt simul. monens. n. z motū sunt simul vt dicit
in septio. p̄bi. q̄s intelligēdū est nō solū loco: sed tpe.
ergo op̄z q̄ hoc idē in sacramētis. rep̄iat. In sac̄is
aut verba ipsa formalia nō solū sunt signa sed cā effi-
ciēs saltē instrūtalīs ipsius rei sacre. vt t̄. l. T. b.
quarto. d. p̄ia. q. p̄ia. ar. 4. q̄stioncūla p̄ia: z di. ter-
tia. q. p̄iasar. secūdo: q̄stūcū. p̄ia: ad secūdū: z alibi
plur̄ies. Et in sac̄amēto ordinis si p̄ferant ab ordi-
nante sup̄ ordinādo cū debita intētiōe: sūt cā chara-
cteris: ergo dū p̄ferunt p̄cedā verba: op̄z q̄ simul
fit z character: saltē in vltimo instāti plationis ver-
borū. S̄ character ip̄m̄if in ip̄o tactu p̄cipalis
instrū: q̄s. f. ordinat ad p̄cipalē talis ordinis actū:
vt oēs nūc cōcedūt: et h̄etur sp̄alr a Diuo Thoma.
quarto. d. 24. q. 2. ar. 3. dicēte q̄ q̄ p̄cipalis actus
sacerdotis est p̄secrare corpus z sanguinē xp̄i: iō in
ipsa datione calicis p̄parati sub determinata forma
verbōꝝ character sacerdotalis ip̄m̄if. ergo z pari-
rōe in oibus alijs ordinibus an vel post p̄dictū con-
tactū prolata verba forme nihil efficiunt.

Tertio persuadet idē sic.
Sicut verba forme idicatiui modi erigūt verita-
tē vt id vs sit vel nō sit: fiat vel nō fiat: q̄s p̄ ipsa verba
esse vel nō eē zc. significat: z p̄ cōsignificato tpe puta
p̄terito vel futuro aut p̄nti: ad hoc q̄ cōcurrant ad
cāndū sac̄m seu rē sacramētī: ita que iperatiuo mō
p̄ferunt erigūt efficiā: vt vs is cui iperā faciat vt
nō faciat id q̄s ei imp̄at: z pro tpe cōsignificato i mō
ipatiuo. Idē. n. verbū p̄ntis t̄pis idicatiui modi n̄
differt a seip̄o dū est p̄ntis t̄pis ipatiui modi. nō dif-
fert in quā insignificato: nec in tpe cōsignificato: sed
t̄m in mō significādi: vt v̄. S̄ sic est q̄ t̄ps p̄ntis p̄ ver-
bū idicatiui modi cōsignificatū: z ad veritatē orō-
nis idicatiue cōcurrēs: est sc̄ise t̄ps plationis ver-
borū. Si. n. nō habeo actū amoris dū p̄ero hec ver-
ba. ego amo. falsa ē orō: q̄stūcūq̄ pauloan v̄ post ha-
beā illū. Ergo pari mō t̄ps p̄ntis p̄ v̄bū ipatiui modi
cōsignificatū: z ad efficiā ipatiue orōnis regitū:
est t̄ps sc̄ise: plationis verbōꝝ illo: ita q̄ si an vel
post talē plationē fiat exequutio impiū: nullā effica-
ciā ad modū impatiū regitaz oratio illa habebit.
quā t̄m efficiā sp̄ifficū p̄erigit itōma sacramēto
rū ipatiui modi: sicut supponit veritatē in formis in-
dicatiui modi ad hoc q̄ p̄dictis formis vtat vt causis
instrūmentalibus sacramētōꝝ. S̄ sic est q̄ verba for-
me ordinū exp̄m̄it impiū quo iubet ordinando ab
Ep̄o vt h̄ac vel illā p̄tātē in tpe p̄nti accipiat: q̄ sp̄ia-
lis acceptio significat p̄ cōpalē instrūmēti acceptio-
nē. Ergo ad hoc q̄ talia v̄ba sint efficiā: z p̄nter
causet character ordinis: erigūt vt simul tpe dus p̄-
ferunt verba: ordinādos accipiat instrūmēta: q̄s sine
tactu corpali fieri nō p̄t. ergo zc.
S ad hoc forte diceret q̄ t̄ps p̄ntis ipotatū p̄ ta-
lē impatiuā orationē: nō debeat limitari ad mensu-
rā plationis eius sc̄ise: s̄z ampliandū esse iuxta iten-
tionez ordinātis ad t̄ps primū quousq̄ omnes ordi-
nandi q̄ in cōspectu eius sunt tetigerint instrūmen-
tum q̄s eis Episcopus porrigit.
S cōtra. Id q̄s secūdū se est certū z determinā-
k

quod non potest ex eo dependere quod secundum se in certis et in determinatis est. Sed sic est quod significatio et significatio verborum sunt in parte eorum in placitum determinate. Ergo non potest ab huius vel illius intentione determinari quod est determinata dependere. Ita enim per se potest fieri aliquid in eodem tempore vel diei. sicut unum in fine sine quod est nova intentio alicui potest mutare id quod est significatio et significatio dependet a tempore et in a se. quod duo iuxta eorum acceptationem stabilita supponit spiritus in verbis forme quibus instrumentaliter utitur ad eandem in aia characterem ordinis. Alias pari modo possent aliorum factorum forme habere efficaciam eandem sacramentum vel post translationem eorum iuxta partem consecrationis intentionem quod apud omnes ordinarie falsus asseritur in sola consecratione qua ordinati noviter sacerdotes episcopo ordinati consecrantur. spiritus concurrens concurrente id inveniri cetero credat. Operatur quod in tempore plationis verborum quo Episcopus dicit ordinando. Accipe hoc vel illud et simul sit actus acceptationis illius: que non potest esse nisi per contactum corporalem. Ergo et cetera.

In huius est consuetudo aliquarum ecclesiarum.

Secundo quod saluo semper saniori iudicio ut ponenda cetero negatiua. ut quod non sit tate necessitatis sic scilicet in tempore mensurate platione verborum oblata ab Episcopo infra ordinis tate ab ordinando: quod si paulo post tangeret non tunc ordinem non suscipit. per se autem actus ista ex qua tuor principalium. ut ex materia forme: ex intentione: ex ecclesiastice consuetudinis auctoritate. pro igitur ex parte materie sic probatur intentum.

Si similtas materiae facti cum forma eiusdem exigit talem limitate ex parte materiae facti ordinis. ut exigit ex ea ut materia facti est: vel ut materia facti ordinis est. Sed nec sic. Ergo ex parte materiae nullo modo requiritur predicta similtas. Probatur autem quod neutro modo materia ordinis id exigit. Et pro quod non inquit materia facti est: quod probatur sic.

Si materia facti ut sic id exigit. Ergo omnia materia cuius facti facti idem regit: iuxta topicam illam. Quod dicitur aliquid in quibus taliter conuenit omni tali. Sed non est falsus. Quod materiae per in facio pne: cuius materia: remota quae sunt peccata: pro actus humani penitentis. scilicet tritio: cetero factio: satisfactio. ut per per doctores in. 4. d. 14. Et idem apte ponit. s. Thoma. 3. q. 84. ar. 1. 2. 7. q. 90. ar. 2. Maius festum naqz est quod per tatio quod scilicet modo de materia pne: non est de necessitate simul tpe cum platione verborum forme. peccata naqz sunt prius quod absolutio fiat aboleri per contritionem. Liberat quippe a peccato factum pne: non solum dicitur suscipit: sed et dicitur habetur: et non adest cetero tpe. Sicut et eodem modo baptismus in voto peccata remittit. ut dicitur a Beato Thoma. 4. d. 17. q. 3. art. pro quod pro: et ar. 5. q. pro. Virtus enim instrumentaliter potest habere effectum suum a quo ipsa sit: ut ad hoc ipsum propositum Lafo. ex deo Sci Thoma. elicit in suo. 4. d. 13. in fol. primi. 2. lo. 3. prima. col. 3. Ipsa quoque contritio et ipsa confessio sunt in tpe procedere absolutionem a peccatis: et per quod per actu absoluit: sicut nihil dicere: ita nec aliquid cogitare de suis peccatis. et postea de eis tunc non actualiter cetero vel dolere. Satisfactio autem sequitur ipsam plationem forme absolutionis. Ergo et cetera.

Quod vero non ex parte materie ordinis ut sic: id sit necessarium: probatur sic. Si materia facti ordinis necessario illo modo exigit quo ad simultaneum contactum inquit materia facti ordinis est: tunc hoc foret necessarium in collatione cuiuslibet ordinis: per eadem regulam topicam: et etiam quod non est maior ratio quo ad hoc de uno quod de alio ordinis. sed non est falsum propter in collatione quatuor ordinum minorum et subdiaconatus. Nam hoc uniuersalis

ecclesia rubricis pontificalibus indicentibus obseruat: ut completa oratione quod ab episcopo cetero de super ordinis: quod et forme vim in tali ordine habere ex hoc necessarius est: quod alia forma non adhibetur: tradit ipse Episcopus vel Archidiaconus singulis ordinibus propria infra. i. librum vel clauis: ut ceolus: vel calice. et in quorum contactu characteres imprimunt. In subdiaconatu autem calix traditur ante ipsas orationes. Ergo et cetera. Quod si hoc fiat rubricis sic sciendum doceat: per se ipso libro pontificali. Nam in ordinatione hostiarum: ubi character imprimi collatorem clauis: sic dicit Rubrica Pontificalis. Deinde hoc est completa instructione ad monitionem pontificis: Pontifex clauis ecclesie de altari seu de manu ministri recipiens: illas manu dextra: et illis. i. ordinibus ostendens dicit. Sic agite et cetera. Et mox cuiuslibet eorum ad se accitit et manu dextra tangerit tradit feriat clauis ipsas. hec rubrica. Ubi per quod dicit Episcopus per orationem. sic agite et cetera. Que forma huius ordinis esse credit cum nulla alia habeat: clauis omnibus simul ostendit quod sed tangerentur non offerunt nisi oratione completa. Similiter quoque modo per omnia ordinant lectores sed ubi iubet ex rubrica sic habere. Deinde (ut supra) Pontifex accipiens et tenens in manibus: et eis ostendens codicem seu lectionarium de quo lecturi sunt dicit. Accipite et estote et cetera. Et mox successiue cuiuslibet ad eum accedit: et manu dextra tangerit: tradit librum ipsum tangerendum. hec rubrica. Ubi idem quod supra per clarissime. In tali tactu imprimi character huius ordinis: et predicta oratione forma est. pariformiter et in ordinatione ex hoc ostendit sed ubi docet rubrica dicit. Post hec Pontifex accipiens et tenens in manibus librum in quo exortissimi scripti sunt vel pontificalis: et eis illi ostendens dicit. Accipite et comedate et cetera. Et mox cuiuslibet propinquanti sibi et manu dextra tangerit tradit successiue librum ipsum. hec Rubrica. Ubi per se propositum aperitissime. parim modo dicitur accollit ordinem sciendum illustrat Rubrica in traditione cadelabri quod in traditione Urceoli in qua huius ordinis character imprimi fecerit dicitur cetero et sancto via: quod sequitur. s. Thoma. 4. d. 24. q. 2. ar. tertio ad sextum. Dicitur enim Rubrica de traditione Urceoli. Tunc accipit et tradit eis. s. Episcopus Urceoli vacuus: que sicut omnes tangere debent successiue: de cetero cetero omnibus. Accipite Urceoli et cetera. hec Rubrica. Et eodem modo iubet eum sed ubi in traditione cadelabri: ubi Episcopus dicit. Accipite Leropherarium: ut per se. In hoc et spiritualiter aduertendum quod cum tate cadelabri quod Urceoli ipse possunt tradi ordinibus ab Archidiacono no ex iussione Episcopi ut habet. d. 23. ca. Accollit. quod et in multis ecclesiis et fere in omnibus obseruat: non sit talis contactus fieri conuenienter ubi Episcopus cetero omnibus et super omnes dicit predictas orationes. Neque enim decet eos omnes ad Archidiaconum accedere: et circa illius oblationem instruat ordinis intendere et occupari seorsum: ubi Episcopus ad eos verba facit tati momenti. sed deuote et attente auditis verbis Episcopi: debent postmodum ad Archidiaconum accedere: ut id expleat quod per predictas uerbas iussit Episcopus ab eis fieri. Si enim Episcopus uellet dicere predictas orationes in eodem precise tpe quo ordinandi tangerunt infra vel ase vel ab Archidiacono eis oblata: quod premultitudine ordinandorum non possent: nisi vel ipsas orationes quod breuissima est dicenda iuxta Rubricam semel tunc diceret cum maria verborum interplatione: quod indecens admodum esset: et quasi derisibile si cum debita grauitate ut decet accedat ad tangerendum quod ordinant: vel ipsas orationes plures repetere necessarius foret: quod esset nouum ritum inducere in ecclesia dei: et ab instructione imo iussione rubricae quod cetero orationem dicitur docet: deuiare. hec

nota

nota careret presumptiois hoc factum apud natus care. scilicet adalys in meribus timoratis: et apert ex via deuiantia in alijs passim a Rubricis. Que omnia sunt in conuenientia. propositum ite per eodem modo magis in ordinatione subdiaconi. Cum enim scilicet eodem opinione subdiaconus suscipiat characterem in tactu calicis vacui sibi a Episcopo traditi: et tunc Episcopus nihil dicat: nisi Iominus hic et ordo sicut et alij omnes beant forma propria: quod significat vel quolibet exprimit principale huius ordinis actus: sine talis forma sit ordo quod postquam retigerit ordinandi ipsas calice dicit Episcopus cetero omnibus. hac inquit. Cuidete cuiusmodi ministerium et cetera. sine quibus alia. seu in quacumque alia oratione contineat: per se non est simul tactus calicis: et verborum forme platio. Concludit ergo quod ex parte materiae facti non est necessaria predicta similtas tactus cum platione verborum.

Et confirmatur pro. Quia minus ut necessaria. similtas tactus copialis instruat alicuius ordinis cum platione verborum quod ipse tactus. Sicut enim prius non est tangerere quod simul tangerere: ita si utriusque est necessarium: propter inter timor: est necessitas tactus quod eius similtatis cum platione verborum forme. Quod et per se duplici signo tunc quod doctores multi tenent esse necessarium primum et non secundum. Ubi et per primum tangerere necessarium feruat uniuersaliter ecclesiis: et non secundum. Sed sic est quod doctores. Illustres et marie diuus Albertus in. 4. d. 24. 13. et probat tactum predictum instruat in collatione ordinis non esse necessarium: et ignoantia arguit oppositum asserentes: eo quod nesciant distinguere inter materiam facti quod virtute facti significat et prout in materiam quod tunc per determinat et utriusque copie tunc prout. Et tunc hactenus nullum est tangerere erronea hoc docet resphedit. quoniam scilicet Thoma. in eadem vi. q. pro arri. pro. quod tunc quod gnta: iuxta hac opinionem: quod ipse determinat: et argumeta dissoluit. quod non fecisset si esset adeo pculosa doctrina. Ergo multo minus est pculosus non simul tangerere: nec sunt resphesione digni quod sine tali similtate tactus cetero ordinis.

Sed neque uerbum sci Thoma. quod ibi in sol. tertij habet obstat propositum. dicit. Ipsa tunc uerba forme uidentur ostendere quod ipse tactus materiae sit de eentia facti et cetero. imo modus hic loquendi magis robur. sicut per se eadem firmationem quod ea firmet. Sufficere quod de inuultu predicta uerba quod scilicet Thoma. in hoc magis suum non sequitur: sed reuerentia ei non uoluerit contra eum apte determinare. Sed si ille tactus materiae esset tate necessitatis quod sine eo non per se ordo: uergeret in marimum pculum aia rura tunc tangerere: eo quod multi non ordinati: factis ministerijs se ingereret. In tanto autem pculo doctor ecclesie scilicet tate scitatis et sapientia dicitur log opinatiue et assistitudo: ut facit scilicet Thoma. id predictum modo loquendi: sed determinate et assertiue debuisset ueritate necessarii ad salute nulli ueritas quod prout sentiat edoceat. et huius falsitate explodere. Quod cum non faciat sanctus doctor. sequitur quod apud eum contactus ille: et multo minus illa similtas non sit tate neccitatis ut presertur.

Confirmatur secundo ipsa ratio principalis: quod non maior necessitate contactus ille in quo character imprimi ordinis: exigit simul fieri cum platione verborum: quod est contactus in quo character impressus quodammodo ampliat: et ad varios usus extendit: ut utar modo loquendi. Dicitur Archidiaconus florētini tertia parte. tit. 14. regrad simul fieri cum platione verborum: et oronum in quibus uirtute credit et tate li tractu fieri predicta characteris applicatio. Si enim non per se tales orationes aut non tangerentur quod iubent eum tate gēda character quod tunc quod forma ordinis rite impressus cum contactu: et non sufficeret aut possent ad illos usus extendi: sed semper est ab exequiōe talis ordinis

suspensus sic trichate ordinat in factis. Sicut ut ex per pontificali per ad tales applicaciones ordinat tractus quo ruda instruat postquam dicitur sit vel et ante dicant uerba forme vel aliarum orationum in quibus tales contactus: sicut di insinat vel se ut per marie per in ordinatione subdiaconi quod ante orationem. Cuidete cuiusmodi ministerium uobis tradit et cetera. tangerit urceolos cum uino et aqua: et bacille cum manutergio: sic sigillatim omnes si plebs sunt: Quo scilicet dicit Episcopus cetero omnibus postquam genuflexerint predicta oratione. Ergo et cetera. hoc idem eodem modo inducit in tactu cadelabri ab ordinando accollito: in aprione et clausione portarum: et pulsatione capane ab hostiario: et sic de alijs similibus. pari ergo ratione non regref predictus simul tangerens contactus in characteris impressione. Librum autem pontificali Romane curie: quo illud quod nunc per totam ecclesiam circūferit pontificale impressum: et platione diligenti cura duorum Dagforum cerimoniarum in romana curia: ut per quod quadam epistolam eadem pontificali per missam: esse approbatum et autentici: per per glo. et allegata per eadem in elem. Romani. de iurisdictione. in uerbo pontificali. Eius igitur Rubricas et leges: non nisi presunt prouolus et obstinatus possent continere.

Secundo principaliter probatur intentum ex parte forme sacramentorum ordinis. sic. Ad magis est necessarius predicta similtas tactus materiae cum platione verborum forme ordinis quod exigit ipsa forma. ipsa enim forma conuenienter tpe predicta oblationis atque contactus. Sed ex tali conuenientia non habetur ista necessitas. Ergo absolute id non necessario regref. pro huius rationis clariori deductione sciendum est quod iter formas factorum: quod significat aliquid esse vel fieri indicatio seu simpliciter enuntiatio: ut sunt forme baptismi: confirmationis. eucharistie. et penitentie. Quaedam uero deprecando ut forma extreme unctionis. Quaedam autem ipando ut forme ordinis. Et per hoc per significat aliquid esse vel non esse: fieri vel non fieri simpliciter: per se uerba indicatiui modi. Alie uero sub uoto vel affectu: et per se uerba optatiui modi. Et quod uerba uel facti significant esse vel non esse simpliciter. Uerum significat simpliciter et absolute eadem est: et non eadem est. falsum uero esse quod non esse: et non esse quod esse. ex huius modo metaphisice. ita est quod in sola oratione indicatiui modi inuenit proprie et pro ueritas et falsitas. In alijs autem modis non nisi reductiue: et ut indicatiui modi aliquid includit. L3 autem orationes aliorum modorum non admittat proprie ueritate et falsitate ut diximus. dicunt tamen habere proprie efficaciam uel non efficaciam in hoc quod fieri uel non fieri quod iubet vel optat. Si enim fiat id quod iubet vel optat fieri per tpe: quo iubet vel optat: oratio illa ipatiua uel optatiua efficaciter est in minus inefficax. Sicut autem modus indicatiuus per tpe diuiditur secundum quod actus exigit iponatus per uerbum quod simpliciter aliquid enuntiat: et per actus ille est aptus natus stare sub ueritate uel falsitate: ita est modus ipatiuus diuidit per tpe secundum quod actus significat per uerbum fiat sub ipio: et secundum quod exigit nam iperij efficaciam uel inefficaciam. Et sic suo modo dicat de optatiuo. Quia igitur oratio indicatiua simpliciter iponatur ueritate et falsitate: ueritas autem iponatur relatione conformitatis: et falsitas disformitatis rei ad itellm: et relatiua sunt simul natura: et per se simul tpe: de necessitate quod cum aliquid simpliciter enuntiat per se esse uel non esse in tpe per se in tpe talis plationis res sic se habet si uera sit oratio: uel non sic se habet ut per se sit falsa. L3 igitur uirtus factialis est in formis duobus per se utrum cum intentione ad eandem re facti et principalis eius effectus: supponat significatiui formam: et modum signandi et conuenientiam eorum (hoc enim habet uirtus principalis agētis in instruo recepta ad effectum pducendum

trialis illa pductio: ita q: mā z forma in sacro ordie
cōcurrūt scōs significatiōē (vt signa. n. ad placitū cō
currūt ad causandū: virtute diuina pncipalr opante)
talē tps pntialitatē ad pductiōē sacri: regret: q: lē
expmit significatio z significatio forme: z sūt signifi
catio corpalis acceptōis in sū: q: ptemōstrat spūalis
ptatis acceptiōē. Tales aut significatiōes n̄ exigūt
l̄s admittat: tāta pntialitatis tps, artitudinē vt pro
batū est. id nō solū nō ifirmat: sed magis roborat ve
ritas cōclusiōis ex argumento illo pūmo.
¶ Ad secūdū dicēdū sūt. q: l̄s agēs z patēs secūdū
suas cētias: z sua supposita regant in cādo vnio
nē i tpe eodē precise: non tñ sp̄ id regit agēs patēs
ex significatiōē z significatiōē: q: i pposito nō ad tā
limitata: pntialitatē tps coartant vt dictū est.
¶ Ad tertū iā p̄ ex deis. Nec ecclia: nec sacra scri
ptura: z breuiter nec spūscūs maiorē r̄gorōsitātē i si
gnificādo exigūt aut supponūt i suis sermōib: z i for
mis sacroy q: exigat cōis loquētū v̄sus: cū diuina no
bis tradant secūdū modū nr̄. Sic. n. suauiter: circa
nos supnalia ēt opaf deus z ea nobis cognoscēda z

pticipanda pponit. Ad. h̄s aut latinos v̄sus vt mo
dus ipatiuus pntis tps taz artam pntialitatē tps
eiusdē regrat vt i secūda rōne supra pbatus extitit.
Et id ex ipso mō vbi non potest iferri q̄ conclusiōes
nostraz: sed magis p̄ ea: vt supra paruit.
¶ Dec. sūt reuerēdissime Dñe q: circa ppositā qōnē
mibi vident dicēda. Que ēt cū oi reuerentia vena
biliū doctoz: oppositū sentiētū z sine oi asserione
dicta esse volo: paratus in oibus his z ceteris meis
scriptis ac deis determinatōi scē N̄ r̄is ecclie colla
submittere. Felicit̄er viuat tenum Reuerēdissima
D. Lu: cui me iterum atq: iterū recomendo. Cle
netijs. 16. Junij. 1519.

¶ Impressus Venetijs per Gregoriū de gregorijs
Anno dñi. 1519. die. 1. mensis Septembris.

